

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 51

Lýsingarprísir fyrri mán: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Miðvikudagin 31. desember 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. Árg.

70 ár

Nýggjárssdag verður Dánjal Klein fiskimannafelagsformaður, sjeyti ár. Í 12 ár hevur Dánjal sitið sum formaður fyri Føroya Fiskimannafelag, og er onki at taka seg aftur í, at vildi hann verið uppfatturstillaður, hevði hann verið afturvaldur.

Ein maður, ið stendur á odda í einum tilínum felag, kann venta sær mangan harðan dystin — um hann ger skyldu sína —, og ikki man Dánjal hava verið við til so fáar. Sjálvandi hava oftani menn verið misnøgdir við úrslit, ið komu eru, men at hann av flestu fiskimönnum er hildin at vera besti álitismaður, er onki at ivast í.

Til lukku við teimum sjeyti!

Vinur

Úr Suðuroy

Suðuri í Vági hevur verið ófókur útróður í november og desember tá tað hevur víðrað, tó er til tað at siga, at teir opnu bátarnir hava ikki fingið nóg.

Dekksbátar og skip hava roynt, og liggur parturin millum 1000—1500 fígrilettur fekk í einari setu 143 sent., og ein annan dagin 126.

Bátsparturin hjá City varð 21 setum 1100 kr.

Teir á Gørðunum turka allan tann sóra fiskin, meðan teir selja tann minna sum saltfisk ella ísfisk.

Úti á byggunum keypa handilsmennir fisk til saltingar, men eru menn misnøgdir við prísir teir fáa. Onkur seltar sjálvur.

Enn er ikki komið telefonsamband við tær flestu bygdirnar í Suðuroy, millum Hov og Porkeri hevur verið greitt alla tíðina. Sunnukvöldið fingi teir fyrsta sambandið aftur millum Hov og Vág. Millum Tvøroyri Hvalba og Sandvík Hvalba er nóg eftir.

Enn er ikki komið at lýsa í Porkeri, ein rúgva av steyrum eru uppsetir, men ongin tráður er upphongdur — vænta teir tað verður skjótt.

Val til Suðuroyar Fiskimannafelag verður nú í januar, núverandi formaður J. H. Danbjørg byrjar fundir í hesu vikuni. Formaður, stýrismir og sóknarformenn verða allir valdir í ár, og sita teir tey næstu trý árin.

Elskaði maður mín og
góði pápi okkara

ELIESAR JACOBSEN

andaðist ídag.

Havn, 30.12.52.

HELENA, JOHAN og PAULINA

Drottning Alexandrina deyð

Sunnunorgunin komu tey sorgarboð, at drottning Alexandrina var deyð aftaná sjúku.

Fødd varð drottningin í Schwerin 24. des. 1879, giftist 26. april 1898 við prinsinum Kristian, seinri Kristian 10. kongur, ið doyði 20. april 1947.

Hóast hon er fødd týsk, hevur hon verið danið við liv og sál, og hevur hon sum fáar drottningar verið elskað og ærað av fólki sínum.

Jarðarferðin verður sunnudagin.

Býráðsvalið

Til býráðsval í Havn er vant at vera nógvir listar og soleiðis eisini hesaferð — 11 listar — sum sæst av úrslitinum niðanfyri fingi 9 listar menn, 2 ongan.

Úrslitið varð hetta:

Teir sum valdir vórðu inn til býráðið:

1. Th. J. Jacobsen.
2. J. P. Henriksen.
3. Trygve Samuelsen.
4. Kjartan Mohr.
5. Johs. Hansen.
6. H. C. W. Tórgarð.
7. Kartni Winther.
8. Hanus við Høgadalsá.
9. Dánial á Dul.
10. Magnus Tórshem.
11. Wenzel Petersen.

Til líkningarnevndina:

1. Elias Johansen.
2. Aage Michelsen.
3. Jacob Wenningsstedt.
4. Petur W. Háberg.
5. Albert Hansen.
6. Ebbe Mortensen.
7. Jens Dam.

Fiskimenn, lagsbrøður!

Syng da om vort fjeld og hav, hver en
Færø-Mand,
altid vil vi elske vort mål og Fødeland ...
Værner tro om vort Land

Henda yrking P. A. Holms sála rann mær í minni henda dagin, tá eygu míni leitaðu norður eftir. Tó at tað var á vetrardegi, tóktist mær, at fjøllini við sínum mjúka kavalini vóru vøkur eins og á sumri, tá sólin sleikti eftir Skelingsfjalli. Barmur mín nóttaði, ikki av frøi yvir hesa vøkru sjón. Nei. Tað var við sorglyndi at eygu míni leitaðu norður eftir, tó at hin vakra yrking P. A. Holms tóktist at ljóða sum áarsuð á summarsdegi, so var tað nakað heilt annað, ið lá og bardist sum marra yvir mær, og vissuliga yvir mongum føroyingi henda dag!

Hin nakni sannleikin er tann, at tað eru so nógv heim í Føroyum, og helst innanfyri fiskimanna- og arbeiðsmannastættin, ið ikki kunnu syngja um fjøll og høv og vakrar lóir, hvar sólin á sumri stillisliga sendir sínar geislar yvir fjøll, lóir og inn í djúpa dalin, hvar fossurin tutlar við sínum nótandi, hulislaga lagi, líkt suði av veingjum á Albatrossum, ið flugu á lofti.

Einasti songur, ið nú passar, er hesin: «Undir tungum trælaoki ...»

Nú við árslok loyvi eg mær at spyrja okkara háttvirda lögting og landastýri, antin tit halda, at gerðir tykkara eru lagdar so til rættis, at tær kunnu fróa ein arbeiðs- og fiskimannabarm?

Gevið okkum greitt svar og vísið okkum tað arbeiði, ið miðar ímóti betri korum hjá hvørjum smámannaheimi í Føroyum! Vísið okkum á, hvar tann ágóði er blivin av, ið vit fiskimenn settu liv okkara í vága fyrri undir síðsta heimsbardaga! Eru tit humanir menn, so greiði okkum eisini frá, hvar ið peningur Sjóvinnubankans, Sperms og Trygds eru. Dyljið einki fyrri okkum, tí sanniliga verður einaferð tann dagur at koma undan kavi, tá fólk fer at tala, og tá er best at flókjan er greidd, Dyljið ei heldur fyrri okkum, hvar peningur Fiskasölunnar er og fer. Tí tann pening eiga vit fiskimenn 50 prosent av! Sigið okkum eisini, hví ið tit seldu

Til grannskoðarar:

1. Louis Højgaard.
2. Peter F. Christiansen.

Javnaðarflokkurin, sum ikki hevur stillað upp sjálvstøðugt til tey seinastu valini, men hevur verið saman við arbeiðsmannafelagnum, kann vera væl nøgdur við úrslitið

hvalaveiðurættindi okkara burt bæði í Føroyum og Suðurlshavinum, fyrirtuttan at lata Føroya fólk fáa høvi at úttala seg.

Men nú er ein spurningur eftir:

Hövu tit rætt at selja burt tey felagsrættindi okkara? Eg haldi neyvan!

Ein slík drápsgerð kann ikki fara óátalað fram.

So lágt haldi eg, at teir góðu landsins menn hava reitt fyrri hinum arbeiðandi stættinum her á landi.

Landsins kosnu menn! Halda tit, at tit hava arbeitt gott? Siggja tit ikki, at í næstan hvørjum smámannaheimi í Føroyum er hungur fyrri durum? Tað er ikki ov nóg sagt.

Tí her á býrgdina, um tit ikki eru fírir at avtaka arbeiðsloysið og fyrst og fremst Føroya Fiskasölu, ið tann dag í dag situr og mergsygur hvørt fiskimannaheim í Føroyum.

Eru tit ikki fírir til tess, so leggi eg tykkum eini bróðurráð: Útskrivið val og latið fólksins dóm falla burt frá hövur tykkara. Tí sanniliga verður tað ikki leingi, til fólk reiðir seg móti tykkum. Tí hvørki eg ella nakar fiskimaður letur seg hagraiða leingi aftrat sum hundur — ja, eg taki uppafur: sum hundar!

Ja, soleiðis fara tit við hini arbeiðandi fjöldini í dag. Og takið so fatur á mær, halda tit, at eg havi sagt ov mikið!

O Føroya fiskimaður! Hvussu mangan hevur tað ikki verið sagt um okkum, at vit eru ein góðvarin stættur! Eg haldi, at tað passar. Vit teinkja ov seint, og tá ið skaðin er skeddur, er ov seint at venda um.

Ristið okið av herðum tykkara! Latið ikki hetta kolsvarta afturhaldið sita háðandi á lögtingssessum og kasta eina byrðu fyrri og aðra eftir niður á herðar tykkara.

Minnist til forskotsrindanina, teir ætlaðu at taka frá tykkum. Minnst til lönjavnina í fjør. Hvussu stór var hon?

Við einum miseyndaðum túri — hvussu nógv bleiv at fæða komu og børn fyrri eitt heilt ár?

Minir góðir lagsbrøður! Av hesari lith fortjenastu — einar 2000 krónur — skal ein keypa klæði, oljuklæði, stivlar og annað. Harav skal ein gjalda skatt, sjúkrakassa og nógvir brenni.

Framhald á 4. síðu.

**Sosialurin ynskir
GLEÐILIGT NÝÁR**